

جایگاه و آثار امنیت

در گفتار امیرمؤمنان، امامعلی(ع)

حجت الاسلام والمسلمین محمدرضا جوهری
عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی

امنیت چیست و چه ارزشی دارد؟ اهل بیت(ع) درباره چیستی و ضرورت و ارزش امنیت و آثار آن سخن گفته‌اند. امیرمؤمنان امامعلی(ع) در ارزش امنیت فرموده‌اند: لانعمه اهنّا من الامن؛ هیچ نعمتی گواراتر از امنیت نیست (غرالحکم و درالکلم، ج ۶، ص۴۳۵، حدیث ۱۰۹۱۱). در این حدیث علوی، امنیت بهترین نعمت بین نعمت‌ها نشان داده شده است. نعمت به‌معنای موهبت و خوشی زندگانی و نیکی و بهره و لذت و بخشش است. اهنّا به‌معنای گواراترین و شادی‌آورترین و مبارک‌ترین است و چیزی است که جای تریک دارد. امن و امنیت به‌معنای در معرض خطر نبودن و از خطر محافظت‌شدن و آسودگی و آرامش و آسایش و سکون قلب و رهایی از بیم و هراس و وحشت و ترس و اضطراب است. امامعلی(ع) گواراترین و بهترین و شادی‌آورترین و مبارک‌ترین نعمت و موهبت را امنیت دانسته‌اند. در حدیث دیگر امامعلی(ع) فرموده‌اند: رفاهیه العیش فی الامن؛ رفاه زندگی در امنیت است (غرالحکم و درالکلم، ج ۴، ص ۱۰۰، حدیث ۵۴۳). آری، زندگانی مرفه و فراخ و خوش، با امنیت حاصل می‌شود.

در حدیث دیگر امامعلی(ع) فرموده‌اند: کل سرور يحتاج الی امن؛ هر شادمانی به امنیت نیاز دارد (بحارالانوار، ج ۷۸، ص ۷۸). با درنگ در این احادیث اهمیت و جایگاه و آثار امنیت در منطق اسلام و نزد اهل‌بیت(ع) آشکار می‌شود. مردم در جامعه درپی گواراترین نعمت و رفاه و سرور هستند و این‌ها همه در برخورداری از امنیت است. در جامعه اسلامی بزرگ‌ترین و مؤثرترین موضوع، امنیت است و امنیت ضروری‌ترین نیاز جامعه و ملت است. خدمت و پیشرفت علم و صنعت و اختراع و فناوری در دانشگاه و کسب‌وکار و تجارت و رفاه در سایه امنیت تحقق می‌یابد. هر انسانی امنیت و ناامنی را درک می‌کند. ضرر و زیان‌های ناامنی و بحران و آشوب و اغتشاش و شورش و فتنه فراوان است. همه انسان‌ها این خطر را احساس می‌کنند. برقرارکنندگان امنیت و مدافعان امنیت در جامعه مؤثرترین گروه در حکومت‌اند. مدافعان امنیت گواراترین نعمت و بزرگ‌ترین نیاز مردم را فراهم می‌سازند. هرکه بخواهد هرکار مثبتی را در شهر و کشور انجام دهد، بیش از هر چیزی به امنیت احتیاج دارد. باید با عوامل ناامنی به‌شدت مبارزه کرد و باقدرت، گروه‌ها و افرادی را که اسباب ناامنی ایجاد می‌کنند، دستگیر و مجازات کرد. تلاش برای برقراری امنیت عبادت است و با امنیت، همه تکالیف الهی و اجرای مسئولیت‌های گوناگون امکان‌پذیر می‌شود. رفاه و آرامش و شادی و سعادت و رستگاری در گرو امنیت است. باید نعمت امنیت و مدافعان امنیت را پاس داشت. شکر نعمت و تشکر از برقرارکنندگان امنیت، راهگشای امنیت برتر است. نقش امنیت پایدار در رشد و تکامل فردی و اجتماعی و رضایتمندی مردم بهترین نقش است. آنان که با فداکاری در راه برقراری امنیت در جامعه اسلامی شهید می‌شوند، نقشی فوق‌العاده در خدمات عموم مردم و آرامش و خوشبختی مردم دارند. ستایش از آنان و بزرگداشت یاد و خاطره آنان وظیفه دولت و مردم است.

بیرس و بدان

احکام معتکف

کناره‌گرفتن از جمع و رازونپاز با خالق هستی، برای همه ما در روزهای مختلف واجب و ضروری است. فرصت عالی ماه رجب نیز می‌تواند با انجام مراسم اعتکاف دورخیز مناسبی برای ماه مبارک رمضان باشد. آنچه خوب است از نظر مجموع مراجع تقلید درباره احکام اعتکاف بداینم را در ادامه برایتان آورده‌ایم.

- شرایط اعتکاف
- شرایط صحت اعتکاف چیست؟
- ۱. معتکف عاقل باشد.
- ۲. با قصد قربت باشد.
- ۳. اعتکاف دست‌کم سه روز پی‌درپی باشد.
- ۴. از مسجد بدون عذر خارج نشود.
- ۵. در یکی از مساجد چهارگانه یا مسجد جامع شهر باشد. (مساجد چهارگانه عبارت‌اند از مسجد الحرام، مسجد نبوی (مدینه)، مسجد کوفه و مسجد بصره)
- ۶. اگر اعتکاف با حق شوهر منافات داشت، با اجازه او باشد.
- ۷. اگر اعتکاف باعث اذیت و آزار پدر و مادر شود، با اجازه آن دو باشد.

- محرمات اعتکاف
- بوییدن عطر و بوهای خوش، هر چند با قصد لذت نباشد.
- خرید و فروش، بلکه مطلق تجارت، در صورتی‌که ضرورتی در کار نباشد.
- جدال بر سر مسائل دینی یا دنیوی، به قصد غلبه کردن بر طرف مقابل و اظهار فضیلت.
- درباره چیزهایی‌که بر معتکف مکروه است، باید به‌طور کلی بگوییم‌که پرداختن به امور دنیوی و مطالعات مربوط به آن مکروه است.
- مبطلات اعتکاف
- انجام‌دادن چه کارهایی اعتکاف را باطل می‌کند؟
- آیات عظام امام‌خمینی (ره)، **فاضل لنکرانی** و **رهبر معظم انقلاب** هر کاری‌که باطل‌کننده روزه است، اعتکاف را باطل می‌کند و بنا بر احتیاط واجب، انجام‌دادن سایر محرمات اعتکاف نیز مبطل اعتکاف است.
- آیات عظام **سیستانی**، **مکارم شیرازی**، **نوری** و **وحید** انجام‌دادن محرمات اعتکاف و هرکاری‌که مبطل روزه است، اعتکاف را باطل می‌کند.
- آیات عظام **بهبخت** و **صافی گلپایگانی** هر کاری‌که مبطل روزه است، اعتکاف را باطل می‌کند و بنا بر احتیاط واجب، انجام‌دادن محرمات اعتکاف نیز مبطل اعتکاف است.
- **آیت... تبریزی**

هر کاری‌که مبطل روزه است، اعتکاف را نیز باطل می‌کند؛ ولی انجام‌دادن محرمات اعتکاف به‌جز هم‌بستری، مبطل اعتکاف نیست.

شهر
اخبار
SHAHRA NEWS.IR
۵شنبه
۱۲ بهمن ۱۴۰۱
۱۱ اردیبهشت ۱۳۸۹

۱۴

حجت‌الاسلام والمسلمین رفیعی در گفت وگو با شهرآرا مطرح کرد

فضایلی که تاریخ را وام‌دار علی‌بن ابیطالب(ع) کرده‌است

آمنه‌مستقیمی | فرارسیدن سیزدهم رجب، سالروز ولادت علی‌بن ابیطالب(ع)، فرصتی است مغتنم برای بازخوانی فضایل و ابعادی از سیره امامعلی(ع) که آن حضرت را در تاریخ یگانه و جاودانه و شیعیانش را در میان پیروان همه مکاتب و مذاهب، منحصر ساخته است. موضوعی که در گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر ناصر رفیعی، استاد جامعه‌المصطفی(ع) العالمیه، بررسی شده است و در ادامه تشریح می‌شود.

ویژگی‌های امیرالمؤمنین(ع) در حکومت‌داری

برخی ویژگی‌ها مانند علم غیب و ولایت در انحصار ائمه(ع) است، اما می‌توان و باید ابعادی از شخصیت آن‌ها را برای امروز بومی‌سازی کرد و از ابعادی که برای ما مقدور است، الگو گرفت. برخی اوصاف امام، قابلیت الهام‌بخشی و پیاده‌شدن دارد. اگر چنین نبود، قرآن از انبیا به‌عنوان اسوه حسنه تعبیر و بر الگوگیری از آن‌ها تأکید نمی‌کرد. اوصافی در حکومت علوی وجود دارد که در عین منحصربودن به امیرمؤمنان(ع)، امکان الگوگیری و پیاده‌سازی آن‌ها در جامعه امروز مانیز وجود دارد.

امیرالمؤمنین(ع) قائم‌ترین و استوارترین فردنسبت به پیاده‌شدن امر الهی بودند و در این مسیر از خودگذشتگی بی‌مثال داشتند.

امامعلی(ع) در «نهج‌البلاغه»، از رنج و مرارتی که در این مسیر دیده‌اند، سخن می‌گویند و شکوه می‌کنند. اما دربارۀ خدا و احکام دین محکم هستند. ایشان از خودگذشتند، اما از خدا نگذشتند و خود را فدا کردند تا دین بماند.

نقل است ولید شراب خورد و نماز صبح را چهار رکعت خواند. مردم او را دستگیر کردند. اما دیگران اجرای حد برای او را انجام نمی‌دادند. امیرالمؤمنین(ع) خودشان شلاق به دست گرفتند و ولید را حد زدند.

از دیگر وجوه امتیاز حکومت مولای متقیان، رعایت تساوی در تقسیم بیت‌المال و یکسان نگرستن مردم است. تاریخ اهل سنت از ریخت‌وپاش‌های خلفای قبل و بعد از امیر مؤمنان(ع) گفته است.

امامعلی(ع) در تقسیم بیت‌المال حتی بین خواهر خود و کنیز عجم او تفاوت قائل نبودند و آن‌ها را یکسان از بیت‌المال بهره‌مند می‌کردند.

امیرالمؤمنین(ع) به مردم رثوف و در قضاوت عالم‌ترین بودند. بسیاری از اختلافات و مشکلات قضایی به تدبیر علوی حل شد؛ تدابیری که برای امروز هم راهگشاست.

توصیه امامعلی(ع) به بازاریان

حسن بصری می‌گوید: زمانی با امیرالمؤمنین(ع) همراه شدم. ایشان به بازار رفتند و به تک‌تک مشاغل سرزدند و به هر یک می‌فرمودند چرا دروغ می‌گویید؟ چرا معاد را فراموش می‌کنید؟ نخريد و نفروشيد مگر از ربا، قسم و رشوه پرهیز کنید.

سیره امامعلی(ع) در برخورد با منحرفان

انحراف از ابتدای تاریخ بشر وجود داشته است، بنابراین دنیا دائم درصدد تصویب قوانین برای جلوگیری از انحراف بشر است، مثل قوانین اساسی کشورها، قوانین قضایی و... . مقابله با انحراف در حکومت امیرالمؤمنین(ع) نیز جایگاهی ویژه داشت و حضرت به شیوه‌های مختلف با آن مقابله می‌کردند. از امیرمؤمنان(ع) است که فرمودند: شما را از چیزی نهی نکردم، مگر آنکه خودم آن را در ابتدا ترک کرده باشم.

آداب اعتکاف

باتوجه‌به نزدیک‌شدن به‌روزهای اعتکاف، در ادامه به بیان چند توصیه درباره این مناسک پرفیض می‌پردازیم. یکی از این راه‌های خالص و سبک‌های زیبای نزدیکی به خدا اعتکاف است. اعتکاف مثل همه عبادت‌های دیگر راه و روشی دارد که مخصوص همان عبادت است و هدفش هم نزدیکی به پروردگار است. به‌جز واجبات و مستحباتی که برای اعتکاف، این گوشه‌نشینی خدایی، شنیده‌ایم و خوانده‌ایم، آداب و مناسکی هم مطرح است که اگر رعایتشان کنیم، اعتکافمان زیباتر است و نتیجه روحانی و معنوی بهتری هم خواهد داشت.

سبک زندگی دینی

کسی که قرار است چند روز از زندگی‌اش را در یک جای مقدس مثل خانه خدا بگذراند، خوب است به فکر گذراندن مناسب وقتش در این مکان مقدس هم باشد. بد نیست برای این روزها یک زمان‌بندی تعیین کنیم. عبادت می‌تواند شکل‌های مختلفی داشته باشد، مثلاً شما تصمیم می‌گیرید چند ساعتی از هرکدام از سه روز اعتکافات را به فکر کردن درباره نحوه زندگی‌تان یا نحوه برخورد با رفتارهایتان یا نحوه حرف‌زدن و گفتار تان بگذرانید که مطمئن باشید نتیجه و پاداشش کمتر از عبادت کردن نیست. حالا که قرار است سه روز از بهترین و پاک‌ترین ساعت‌ها و لحظه‌هایتان را در مسجد بگذرانید، برای رفتارهای دینی‌تان هم وقتی بگنجانید.

علم و دانش

قرار است کسی که معتکف می‌شود، وقتش را به عبادت و ذکر خدا و خواندن قرآن و نماز بگذراند. علم و دانش هم یکی از چیزهایی است که در دسته‌بندی عبادت‌ها قرار می‌گیرد. پس می‌شود به یادگیری یک موضوع جدید هم بپردازیم. پیامبر(ص) هم در جایی به یاد فرمودند: ای ابوذر! هر نشستی در مسجد بپهوده‌است، مگر برای سه کار: نماز، خواندن، یاد خدا و همچنین بحث و سؤال درباره علم. این یادگیری ممکن است در مواردی هم باشد که در زندگی آینده‌مان بسیار مؤثر باشد.

مذاصحت منوع

از مهم‌ترین ویژگی‌های اعتکاف این است که علاوه بر